

FAKERESKEDELEM.

A fakereskedelem helyzete.

Irta: Fodor Lipót.

Noha az a pénzválság, mely a múlt ősszel a magyar fatermelést alapjaiban megingatta, már régen elsimult és a pénzdrágaságot nagyfoku pénzbőség váltotta fel, a bizalom, a vállalkozás ezen éltető eleme még mindig nem tért vissza. Ennek a körülménynek kell tulajdonítani, hogy az eladásra bocsátott objektumok egy része eladatlanul marad és hogy a taárveréseken való részvtétel általában gyengébb, mint az elmúlt évben, amikor a jó konjunktura tetőpontján volt.

A tavaszi üzlet, melyhez fakereskedőink annyi reményt fűztek, nem hozta meg a várt fellendülést, a nyári üzlet pedig különben is csak gyenge szokott lenni. A vidéki fakereskedők csak a legszükségesebb áru beszerzésére szoritkoznak, mert még most is azt remélik, hogy a faárak, ha nem is jelentékeny mértékben, de mégis némileg hanyatlani fognak. Erre azonban alig van kilátás; a jelenlegi puhafaárak azonosak a múlt évben, a jó üzletmenet idejében fizetett árakkal; csak néhány kisebb, gyengekezű termelő adott el a napi áraknál olcsóbb árak mellett néhány kisebb tételt. Az *építési üzlet*, mely jelentékeny mennyiségű fát fogyaszt, ezidőszertel teljesen pang; a tőke a teljesen megbizhatatlan munkásviszonyok folytán az építéstől teljesen tartózkodik; a bankok sem mozdítják elő az építési üzletet, mert a jelzáloglevelek elhelyezése nehézségekkel jár. A *butoripar* az általános ipari pangás hatása alatt szenved és különben is az erős külföldi versenyvel kell megküzdenie. A fakereskedelemre káros hatást gyakorol a már most jelentkező vagonhiány is, mely különösen Erdélyben érezhető.

A *puhafa-üzlet* a csekély belföldi fogyasztás és a külföldre — különösen Németország felé — irányuló kivitel csökkenése folytán nem tud fellendülni. Németországban ugyanis a faterme-

lés még most is sulyos válság terhe alatt nyög; egymást érik a fizetéképtelenségek, amelyek magyar czégeket szerencsére alig érintenek. A fűrészárutermelésnek Németország különböző vidékén való megszorítása sem volt képes az árak hanyatlását megakadályozni. Itt is sulyosan érezhető az orosz verseny, mely a német birodalmat elárasztja mindennemű fával és így a magyar kivitel lehetetlenné teszi. Szerencsére a Keleten a magyar fa iránt mindinkább nagyobb kereslet mutatkozik, úgy hogy több erdélyi fűrész, mely a Fekete-tenger felé gravitál, kizárólag a Keleten keresett méretekkel bíró áru termelésére rendezkedett be. Ily módon ellensúlyozza a Kelet megnövekedett fafogyasztása a belföldi fafogyasztás és a Németországba irányuló kivitel csökkenését. A fakereskedők a helyzet alakulását illetőleg bizalommal tekintenek a jövő elé, amit az is igazol, hogy néhány nagyobb puhafaárverésnél igen magas árakat értek el az eladók. Hogy a szászrégeni első tutajkereskedő társulat erdőségére nem akad reflektáns, az egyrészt a tulmagas tőáraknak, másrészt pedig annak a bizalmatlanságnak tudandó be, melyet a bankok a fatermeléssel szemben még mindig táplálnak. Magánczégek ily óriási befekteléseket igénylő üzletkebe ezidőszert nem mehetnek bele és valószínű, hogy a még hirdett árverések is eredménytelenek maradnak.

A *keményfa-üzlet* helyzete nagyon kedvezőtlen. Miután keményfatermelésünk tulnyomó részben kivitelre kerül, a külföldi fapiaczokon észlelhető pangás folytán mindennemű keményfa csak jelentékeny árengedmények mellett találna vevőre. Ez okból termelőink teljesen tartózkodnak az eladástól.

A *tölgyfadonga-piaczon* az üzlet némileg javult. Dél-Franciaország több vidékén ugyanis a fagy nagy károkat okozott a szőlőültetvényekben, a termelt bormennyiség kisebb, az árak pedig magasabbak lesznek és tölgyfadongák alkalmazását lehetővé teszik. A magyar árunak itt is meg kell küzdenie az olcsóbb orosz, amerikai és román donga versenyével. Noha a magyar dongatermelés a legutóbbi idényben jelentékenyen csökkent, a termelés jó része még most is eladatlan.

A *tölgy-frizek* az építési üzlet és az export pangása folytán alig akadnak vevőre.

A *bükkfa-üzlet* helyzete aránylag kedvező; a kivitel mindenemű gyümölcsdeszkaanyagban és léczekben elég élénk, azonban a romániai verseny folytán az árakban hanyatlás állt be. A *bükkfa-dongákkal* Franciaországban végzett kísérletek nem jártak kedvező eredménnyel, amennyiben a bükkfából készített boroshordókat nem sikerült áthatlanokká tenni; mindazonáltal a külföldi, nevezetesen a német, belga és hollandi vegyészeti gyárak, pálinkafőzdek, olaj- és margaringyárak, valamint a heringhalászok sok bükkfadongát fogyasztanak.

Kőrisfában az üzlet nyugodt, mert a kőrisfát feldolgozó iparok nehézségekkel küzdenek; a *jávorfá* igen kressett cikké vált, az érte fizetett árak kedvezők.

A *tüzifapiac*zon általános pangás észlelhető, az árak folyton csökkennek, a kínálat nagy, kereslet azonban ugyszólván nincs. A Máv. tüzfapályázatán mintegy 90 szállító vett részt, akik a kiírt mennyiségnél sokszorta nagyobbat ajánlottak, úgy hogy a Máv. jövő évi tüzifaszükségletét kedvező árak mellett tudta biztosítani.

A *talpfapiacz* a június 17-én megtartott talpfa-árlejtés hatása alatt áll. A kiírt mennyiség mintegy 5-szörösen van tulkinálva, az árak a tavalyiaknál magasabbak, csak a viczinális talpfáknál és a váltófáknál mutatkozik nagyobb árscökkenés, ami a viczinális vasutak építésének szünetelésére és azon körülményre vezethető vissza, hogy a tölgyfafűrészek most a váltótalpfa készítést forszírozzák, mert másnemű fűrészáru iránt alig van kereslet.

Az árak legnagyobb részben a 2·70 *m*-es tölgytalpfánál 6·70 és 7— K, a 2·70 *m*-es bükktalpfánál 3·70—4— K, a 2·50 *m*-es tölgytalpfánál 6·00—6·25 K, a bükktalpfánál 3·20—3·40 K, a 2·20 *m*-es tölgytalpfánál 3·20—3·50 K, a bükktalpfánál 2·20—2·40 K, a tölgyváltótalpfánál 90—95 K, a bükkváltótalpfánál 50—56 K között váltakoznak.

A nagykereskedelemben ezidőszert a következő árak vannak érvényben:

Puhafa.

Erdélyi luczfenyő, osztályozatlan :

$\frac{2}{4}''$	4—5''	130—134 f.	
	6—12''	176—182 "	(a II. osztály
$\frac{3}{4}''$	4—6''	140—144 "	ca. 20 fillérrel,
	7—12''	170—176 "	a III. osztály
$\frac{4}{4}—\frac{5}{4}''$	5—7''	144—148 "	további ca. 20
	8—12''	166—172 "	fillérrel ol-
$\frac{6}{4}—\frac{8}{4}''$	6''	150—154 "	csóbb)
	9—12''	176—182 "	
gyalult áru			
	I. oszt.	158—162 "	
	II. oszt.	138—142 "	

Felsőmagyarországi luczfenyő, osztályozatlan :

$\frac{2}{4}''$	6—11''	160—166 f.	(a II. osztályu
$\frac{3}{4}''$	5—7''	130—136 "	keskeny áru
	7—11''	150—154 "	mintegy 12 fil-
$\frac{4}{4}''$	5—7''	128—134 "	lérrel, a széles
	8—11''	144—148 "	áru mintegy
$\frac{5}{4}—\frac{8}{4}''$	5—7''	130—134 "	16—18 fillérrel
	8—11''	144—150 "	olcsóbb)

Felsőmagyarországi jegenyefenyő, osztályozatlan :

$\frac{2}{4}''$	3—5''	120—122 f.	
	6—11''	140—146 "	
$\frac{3}{4}''$	5—7''	120—122 "	
	6—11''	134—136 "	
$\frac{7}{8}''$	8—11''	132—134 "	
$\frac{4}{4}''$	6—7''	116—120 "	
	8—11''	128—132 "	
$\frac{5}{4}—\frac{8}{4}''$	6—8''	116—122 "	
	9—11''	128—132 "	
50 $\frac{m}{m}$	állványpalló	126—130 "	
	léc	128—130 "	
	zárléc	128—130 "	

Az árak közlábanként budapesti paritással értendők.

Keményfa.

	korona per m ³		
Szlavóniai tölgyhosszfa --- --- ---	135—145	} ab rakodóállomás	
" furnirrönkök --- --- ---	140—155		
" boule-ok --- --- ---	145—170		
Magyar " --- --- ---	115—120		
Szlavóniai tölgyfriz, széles --- --- ---	95—110		
" " keskeny --- --- ---	90— 95		
Magyar tölgyfriz, széles --- --- ---	90—100		
" " keskeny --- --- ---	80— 90		
Szlavóniai tölgyfarönkök I. oszt. --- --- ---	80—100		
Magyar tölgyfarönkök I. oszt. --- --- ---	50— 70		
Kádárfa, lajstrom szerint --- --- ---	2 ¹ / ₂ — 6 per akó		
Kőrifarönkök I. oszt. --- --- ---	55— 65		} ab Fiume
" fűrészáru I. oszt. --- --- ---	85— 95		
Jávorfarönkök I. oszt. --- --- ---	60— 70		
Quartier I. oszt. --- --- ---	150—210		
" II. " --- --- ---	120—140		
Párisi áru I. oszt. --- --- ---	130—140		
" " II. " --- --- ---	100—110		
Hordódonga 1000 db 36/1 4—6 Monte	650—700		
Bükkfaanyag, gőzölt --- --- ---	56— 60	} ab Budapest	
Bükkfrizek, szélesek --- --- ---	52— 54		
" keskenyek --- --- ---	48— 52		

Tüzifa.

	korona
Fűrészelt bükkfa --- --- ---	190—200
Bükk hasábfá --- --- ---	180—190
Tölgy és cser hasábfá --- --- ---	180—190
Dorongfa --- --- ---	160—170

per 10.000 kg ab budapesti pályaudvarok.

Ezen árak a tavalyi nyári tűzifaáraknál vagononként 15—20 koronával alacsonyabbak.

